

In: Binnewerck nr 21, 15^e jrg nr 2, juli 1997 p. 22-24

Een koninklijke wijnkoelfles

EEN "VREEMDE" ERVARING

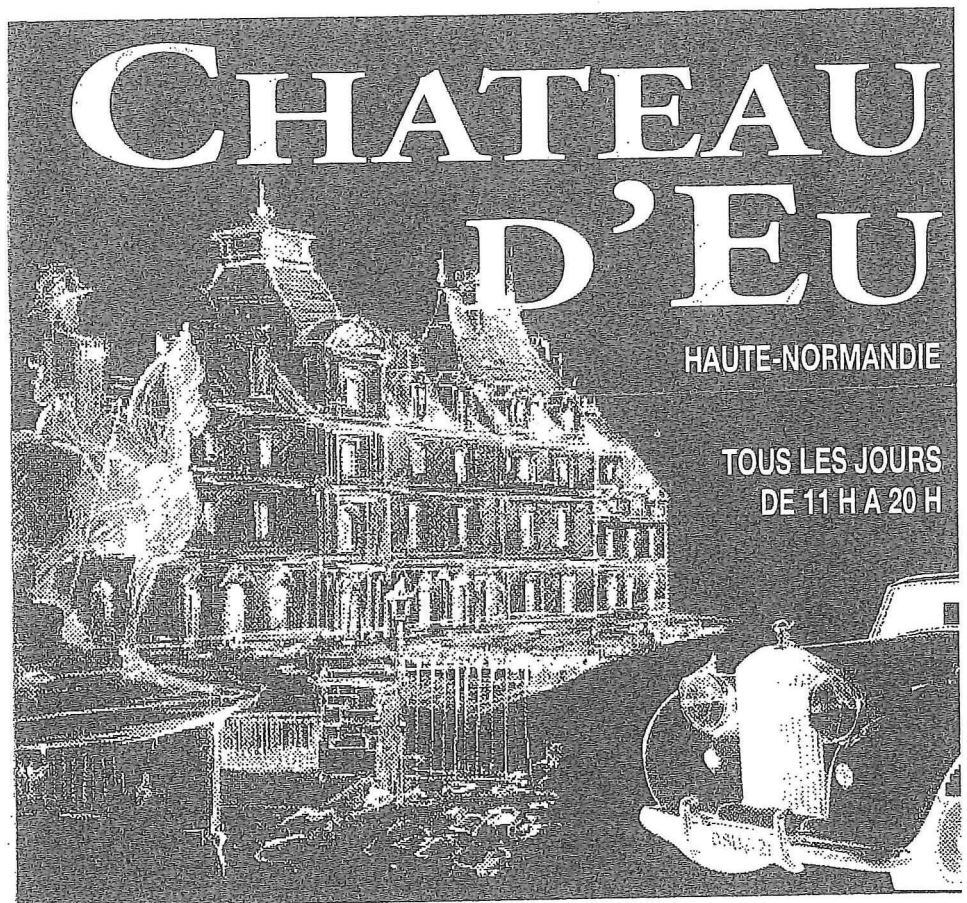
Pierre Wullus, leper.

Pal op de grens van Normandië, ongeveer halweg tussen Abbéville en Dieppe ligt het historische stadje Eu rondom zijn kathedraal en zijn kasteel.

Het toeval bracht ons in de lente van verleden jaar op de binnenkoer van dit Renaissanceslot, waar dat weekeind juist een *Salon des Antiquaires* plaats had: een antiekbeurs zoals zovele, waar alleen de vraagprijzen van hoog niveau waren.

Het toegangsticket gaf echter ook vrije toegang tot het kasteel zelf en dat was een heel wat verrassender ervaring.

*Het Renaissanceslot van Eu,
eind 16de eeuw.*

Het kasteel van Eu werd gebouwd op het einde van de 16de eeuw voor de hertogen van Wieze (het huidige Guise, aan de Oise in het Noord-Franse département de l' Aisne). De machtige Ducs de Guise waren destijds de feitelijke heersers van Frankrijk. Als aanvoerders van de Franse rooms-katholieken in de strijd tegen de protestantse Hugenoten, waren zij voor een groot deel verantwoordelijk voor de afschuwelijke moordpartij van de Bartholomeusnacht, die in augustus 1572 aan meer dan twintigduizend Hugenoten het leven kostte.

Het slot, dat reeds in de 19de eeuw door Viollet-le-Duc werd gerestaureerd, is inmiddels eigendom geworden van de stad Eu en krijgt thans opnieuw een grondige restauratiebeurt. Ooit was dit kasteel een van de uitverkoren residenties van de Franse koning Louis-Philippe, die er zelfs tweemaal koningin Victoria van Engeland op bezoek kreeg. Lang niet alle kamers en salons kunnen bezocht worden, maar wat reeds gerestaureerd is loont alleszins de moeite. Het merendeel van wat er te zien is, is in verband te brengen ofwel met de hertogen van Wieze, zoals de immense Galérie des Guise waar nu de bibliotheek van het vroegere Jesuïtencollege is ondergebracht ($\pm$ 10.000 boekdelen), ofwel met de Franse koning Louis-Philippe. Men bezoekt er o.a. de koninklijke slaapkamer, het eetsalon, de Salle des Gardes en de staatsietrap. Maar het voorwerp uit de koninklijke nalatenschap dat ons het meest nieuwsgierig maakte, was een groot zwaar tinnen vat dat stond opgesteld op een aanrecht, in wat vroeger een afwaskeuken moet geweest zijn. Het had de vorm van een plompe fles met een breed schroefdeksel, bekroond met een ring. We schatten de totale hoogte op zowat 60 cm. Het gewicht stond erbij vermeld: 19 kg !

*De wijnkoelfles van Eu.
Computer - reconstructie.*

Het bleek hier te gaan om een wijnkoelfles (bouteille de glacière, Inv. 995-4), besteld door koning Louis-Philippe in 1845 en bedoeld om er zijn dagelijkse tafelwijn koel in te bewaren. Daarom werden langs weerszijden van het lichaam een horizontaal geplaatst oortje aangebracht en waren er ook twee rechthoekige openingen voorzien in de standring. Door middel van een lederen riem, die door deze vier houders passeerde, kon de fles opgehangen worden boven het ijs van de ijskelder, die zich in het park van het kasteel bevond. Aangezien dit recipiënt alleen een functionele rol te vervullen had en zeker geen decoratieve (de koning zelf heeft het waarschijnlijk nooit te zien gekregen) werd zeer spaarzaam omgesprongen met de versiering ervan: alleen enkele smalle ringvormige profiellijstjes en twee sierplaatjes aan de oren. Op de buik van de fles komen volgende aantekeningen voor:

L P
EU
GLACIERE
1845

L P staat hier voor Louis-Philippe. Waarschijnlijk bevinden de merken en de initialen van de tingieter zich op de onderkant van de bodem, maar het museum vermeldt ze nergens en we konden de fles natuurlijk niet stiekem gaan omdraaien, wat met een gewicht van 19 kilogram toch nooit zou gelukt zijn. Jammer genoeg hadden we geen fototoestel bij en aangezien het *maar* om een stuk tin ging, bezat het museum er ook geen enkele afbeelding van. We hebben dan maar een ruwe potloodschets gemaakt en ons thuis achter de computer gezet, om in 3 D -studio te proberen het voorwerp zo getrouw mogelijk te reconstrueren. Het resultaat ziet u hierbij. Misschien is de vorm hier en daar niet helemaal correct en kloppen 'n paar details niet volledig, maar zó ongeveer ziet de koninklijke wijnkoelfles van Eu er uit. U kunt het altijd ter plaatse gaan nakijken. Maar vergeet dan liefst niet uw fototoestel mee te nemen.

